

Jonas Selggren

Gunhild Nodén

VI HILLEBOR känner nog till var **Selggrens sanatorium** finns, men hur många känner till att dess donator, Jonas Selggren, härstammar från Säljemar.

Hans anfader och anmoder var Olof Olofsson, född 1665, och dennes hustru Ingrid Pedersdotter. Olofsson var bonde på hemmanet Säljemar nr 2. Deras son Jonas, född 1705, blev handelsman i Gävle. Han gifte sig med Catharina Sehlberg. De fick två söner, varav den äldre Olof, född 1738, blev grosshandlare och rådman i Gävle. Den yngre sonen Jonas (eller Johan), född 1749, var gift med Anna Christina Wamberg. Deras son Jonas, född 1806, blev den välkände forskaren och rektorn **Jonas Selggren**, donator till Selggrens sanatorium.

Jonas var gift med en syster till Per Murén, men dessa makar hade inga barn. När Jonas dog 1896 var han 90 år gammal. Han hade då genom testamente 1893 och 1894 donerat bland annat 105000 kronor till vissa institutioner och 150000 kronor till Gävle stad. Överskottet av kvarlåtenskapen, 123007 kronor och 59 öre, tillställdes Gävle stads fattigvårdsstyrelse för att förstärka de fonder som hans äldre systrar tidigare donerat. Beloppet till Gävle stad, under benämningen "Johan Selggrens donationsfond", förvaltas av en särskild styrelse, utsedd av stadsfullmäktige. Av räntan på de 150000 kronorna uppfördes Selggrens sanatorium år 1907 och sedan har utvidgningar och förbättringar bekostats av räntemedel. Av ränteutfallet 1942, som var 64700 kronor, uppfördes ett pensionärshem. Fonden var 1944 uppe i 178535 kronor och 13 öre. Den 13 juni 1975 beslöt Kammarkollegiet att bifalla Gävle kommunfullmäktiges ansökan om permutation (ändring) av testamentsbestämmelserna för fonden från 30 januari 1893. Detta innebär att förvaltningen överförs till kommunstyrelsen och att avkastningen får disponeras för ändamål inom hela nuvarande Gävle kommun.

År 1993 var fondens kapital 282000 kronor och utdelningen 72000 kronor, bland annat till Hedesundavävarna.

Det är snart nittio år sedan Selggrens sjukhem, som det nu heter, byggdes och många sjuka, och nu på senare år mest äldre, får en god omvårdnad där. ☀



Selggrens sjukhem. Foto: TORD BODIN

[Hillebygden, Nr. 1, 1995]